

Kvartalsrapport mars och prognos 1 2018

Socialnämnd

Innehållsförteckning

1	Periodens resultat	3
1.1	Driftredovisning	3
1.2	Investeringsredovisning	4
2	Viktiga händelser i verksamheten	4
3	Prognos med ekonomiskt utfall för helåret	7
3.1	Prognos drift.....	7
3.2	Prognos investeringar	9

1 Periodens resultat

1.1 Driftredovisning

(mnr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	28,7	36,5	7,8
Verksamhetens kostnader	183,4	192,4	-9,0
Nettokostnader	154,7	155,9	-1,2

Efter första kvartalet redovisas en avvikelse jämfört med budget på -1,2 mnr (mars 2017: 0,9 mnr).

De största budgetavvikelserna är följande:

- Hemtjänst +1,4 mnr
- Personalkostnader inom individ- och familjeomsorg -1,3 mnr
- Flyktingmottagande +1,1 mnr
- Försörjningsstöd flyktingar - 0,7 mnr

1.1.1 Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Nämnd o socialkontor	118	4 038	3 920	37	5 492	5 455	-81	-1 454	-1 535
Individ o familjeomsorg	14 800	30 052	15 252	17 893	34 814	16 921	3 093	-4 762	-1 669
Social psykiatri	287	4 183	3 896	206	4 430	4 224	-81	-247	-328
Äldreomsorg	11 439	105 896	94 457	15 817	108 763	92 946	4 378	-2 867	1 511
Funktionsnedsättning	2 087	39 249	37 162	2 557	38 932	36 375	470	317	787
Totalt	28 731	183 418	154 687	36 510	192 431	155 921	7 779	-9 013	-1 234

Kommentarer till de större budgetavvikelserna:

Individ- och familjeomsorg

- Placeringar av barn och unga (ej ensamkommande barn) i HVB-hem (hem för vård eller boende) och familjehem kostade 2,4 mnr under perioden, vilket är 0,4 mnr lägre än för samma period år 2017. Det motsvarar en avvikelse jämfört med budget på -0,2 mnr.
- Kostnaderna för ensamkommande barn var 2,2 mnr högre än statsbidraget från Migrationsverket. Jämfört med budget är det en avvikelse på -0,2 mnr. Det pågår ett ständigt arbete med prissförhandlingar för att minska dygnskostnaden för placeringar.
- För nyanlända flyktingar (familjer och vuxna som fått uppehållstillstånd) redovisas en avvikelse från budget på + 1,1 mnr. Det ekonomiska utfallet för helåret är svårbedömt

bland annat på grund av att intäkterna fördelas ojämnt över året.

- Personalkostnaderna visar ett underskott med 1,3 mnkr. Svårigheter att rekrytera socialsekreterare har inneburit att inhyrd personal anlitas till höga kostnader samt att nyanställningar under en längre tid medfört löneglidning.

Socialpsykiatri

- Inom sysselsättning har ytterligare fem personer engagerats motsvarande 0,1 mnkr i övrigt ses inga större budgetavvikelser.

Äldreomsorg

- Under första kvartalet var äldreomsorgens nettokostnader 1,5 mnkr lägre än budgeterat. Antalet hemtjänsttimmar har minskat i förhållande till kvartal 1 2017. I år uppgår kostnaden till 23,7 mnkr medan den uppgick till 24,7 mnkr 2017.
- Hemtjänsten inkl. nattpatrull redovisar en avvikelse på totalt + 3,6 mnkr. Kostnaderna för hemtjänsten började minska redan från 2016 och har fortsatt under 2017 och första kvartalet 2018. Aktivare uppföljning och den nya och samlade organisationen för larmutryckningar inom trygghetslarmet och nattpatrull har påverkat resultatet.

Funktionsnedsättning

- Omsorg om personer med funktionsnedsättning redovisar ett överskott på 0,8 mnkr. Det är framförallt inom verksamheterna för boende som det är överskott. Nämnden tilldelades till 2018 ytterligare budgetmedel för att täcka de ökade behoven.

Nämnd och socialkontor

- Socialkontorets gemensamma kostnader för ledning och stab består bland annat av lokaler, IT och andel i kommungemensamma kostnader. De kostnaderna har inte fördelats och periodiserats och belastar därmed perioden med 0,9 mnkr. Underskottet för nämnd och socialkontor minskar därmed i motsvarande grad.

1.2 Investeringsredovisning

<i>(mnkr)</i>	Budget	Bokslut	Avvikelse
Inventarier	0,2	0,0	0,2
Nettokostnader	0,2	0,0	0,2

Inga investeringar har gjorts under perioden.

2 Viktiga händelser i verksamheten

1.1 Individ och familjeomsorg, barn och ungdom

- Osäkerheten är stor kring hur många ensamkommande barn som Danderyd kommer att ha ansvar för det kommande året. 2018-03-31 hade kommunen ansvar för 71 ensamkommande barn. Vid årsskiftet var det 89 ensamkommande barn som kommunen ansvarade för. Osäkerheten är mycket stor om det kommer flera barn eller hur många som inte får uppehållstillstånd. Denna osäkerhet påverkar socialkontoret på många olika sätt såsom svårigheter att planera personalsituationen, bedöma hur många och vilken typ av boendeplatser som behövs.
- Regeringen har i proposition föreslaget en ny lag from 2018-06-01 (lagen är inte ännu beslutad). Lagen innebär att alla nya placeringar av ensamkommande ungdomar efter det

datumet måste göras i den egna kommunen. Undantagen ska användas mycket restriktivt. Om lagen beslutas kommer det innebära stora utmaningar för socialkontoret att ordna sådana individuellt anpassade boendelösningar.

- Antalet inkomna anmälningar rörande oro för barn och unga ökar hela tiden samt även antalet inledda utredningar. 2014 inkom totalt 489 anmälningar och 160 utredningar inleddes. 2017 var ökningen stor då det inkom 861 anmälningar samt 278 utredningar genomfördes. Det innebär en ökning med 57 % på inkomna anmälningar samt inledda utredningar på tre år! Det innebär en fortsatt utmaning att göra ett gott arbete med hög rättssäkerhet samtidigt som arbetssituationen ska vara god så att alla socialsekreterare kan få den arbetsledning och det stöd de behöver.

1.2 *Individ och familjeomsorg, vuxen*

- Enligt lag är kommunen skyldig att ta emot anvisade nyanlända för bosättning i kommunen. 2018 ska kommunen ta emot 139 nyanlända. Socialkontoret förväntas klara årets mottagande då det fortfarande finns 10 små modullägenheter lediga vid Ekeby. Kommunens tredje modulprojekt beräknas också vara inflyttningsklart till mitten av sommaren.
- PROGNOSS 2019: Det finns anledning att utgå från att Danderyds kommun kommer att aviseras ca 85 personer under 2019. Genom kvarvarande modullägenheter samt utflyttning ur korttidskontrakt prognosticeras ett behov av ytterligare 13 - 23 lägenheter för 2019.
- Kommunen tog under 2016 och början av 2017 främst emot ensamstående personer, vilket har legat till grund för de planerade modulhusens utformning. Sedan sommaren 2017 har kommunen i högre grad tagit emot allt fler familjer och ibland stora familjer. Förändringen har medfört ett ökat behov av större lägenheter, vilket lösts genom att seniorlägenheter har använts. Det rör sig om lägenheter som inte är attraktiva för seniorer. Vid årsskiftet 2017/2018 fanns det inte fler stora lägenheter att tillgå. Socialkontoret har informerat Migrationsverket om den rådande situationen och uttryckt önskemål om att Danderyds kommun i största möjliga mån vill ta emot ensamstående personer och par, alternativt små familjer. Migrationsverkets svar var att man inte har möjlighet att ta hänsyn till kommunernas önskemål och har därmed fortsatt att avisera stora familjer.
- Socialkontoret har under första kvartalet 2018 tagit emot 36 nyanlända. Av dessa var 22 kvotflyktingar och 11 var barn. Mottagandet av kvotflyktingar är personalintensivt då dessa vanligtvis har omfattande behov av stöd och hjälp vid ankomsten till kommunen. Det är också fortfarande stora familjer som aviseras till kommunen. Socialkontoret har som tidigare nämnts inte några stora lägenheter att tillgå. Det föreligger därmed behov av större lägenheter för att klara mottagandet av stora familjer.
- Migrationsverket har skärp tonen gentemot kommunerna. Av en skrivelse daterad 2018-03-26 skriver Migrationsverket följande: "Under 2018 kommer Migrationsverket att agera ännu mer beslutsamt för att säkerställa att de nyanlända som anvisats till en kommun tas emot inom den lagstadgade tidsfristen. Det innebär att om en kommun inte har meddelat Migrationsverket ett datum för flytt inom tidsfristen så kommer verket att bistå den nyanlända med att resa till kommunen, även om ett ordnat mottagande saknas. Ambitionen är dock självklart att mottagandet alltid ska vara förberett och det är med det målet som vi fortsätter dialogen med kommunerna."
- Socialkontorets arbetscoacher har ett särskilt fokus på att arbeta för att kommunen under 2018 ska anställa 25 extratjänster. Kommunen får full kompensation för dessa tjänster och

har också möjlighet att erhålla ytterligare statsbidrag om regeringens mål på 20 extratjänster uppnås. I dagsläget har 14 personer fått extratjänst. 12 av dessa är fortfarande inom etableringsperiodens två år.

- I slutet av mars lämnade Mottagandeutredningen sitt slutbetänkande. Utredaren föreslår att det ska inrättas obligatoriska statliga ankomstcenter vid halvårsskiftet 2020. På dessa center ska myndigheter och andra aktörer finnas som den sökande behöver komma i kontakt med. Under tiden i ankomstcentret ska de asylsökande få obligatorisk samhällsinformation. Sökande som inte snabbt ska återvända flyttar efter en månad till en kommun. Utredaren föreslår att det ska göras enligt samma principer som används i den nuvarande bosättningslagen för personer som fått uppehållstillstånd.

Utredaren föreslår vidare att det inrättas särskilda avresecentrum för asylsökande som fått nej på sin ansökan samt att möjligheterna till eget boende (EBO) begränsas.

1.3 *Äldreomsorg*

- Natt och larm drivs fr.o.m. 2018-02-01 av egen regi.
- Nytt förfrågningsunderlag LOV Hemtjänst togs i nämnden 2018-03-07.
- En genomlysning av hemtjänsten i Danderyd har skett av extern konsult och en workshop har anordnats tillsammans med beställare, utförare, politiker och intresseorganisationer.
- Stimulansmedel ökad bemanning inom äldreomsorgen, samtliga berörda verksamheter har ansökt om medel till att utveckla områden som t.ex. nutrition, aktiviteter, dokumentation, IBIC, kvalitetsregistret, värdegrundsarbete och palliativ vård.
- Arbetet med digitalisering av äldreomsorgen fortsätter och det finns redan nu möjlighet att ansöka om vård- och omsorgsboende och färdtjänst via E-tjänst.
- Planering av gemensamt utvecklingsarbete med anledning av den nya lagen om utskrivningsklar från slutna hälso- och sjukvård har påbörjats med representanter från vårdcentraler, somatisk slutenvård, primärvårdsrehabilitering och kommunen.
- Det har varit fortsatt lång kö till dagverksamheten för personer med demenssjukdom. Det pågår en planering tillsammans med egen regi att omstrukturera befintliga dagverksamheter för att kunna ta emot flera personer.
- Det har under kvartalet varit ovanligt många ansökningar om vård- och omsorgsboende från enskilda bosatta i andra kommuner. 15 ansökningar har inkommit redan första kvartalet mot 19 sammanlagt under hela 2017.
- Som ett led i att fördjupa kunskaper inom bl.a. demenssjukdomar har biståndshandläggarna påbörjat en utbildning i regi av Sophiahemmet Högskola omfattande 7,5 högskolepoäng.
- Arbetet med att implementera ”Individens behov i centrum” (IBIC), ett behovsriktat och systematiskt arbetssätt riktat mot vuxna personer oavsett ålder eller funktionsnedsättning utifrån socialtjänstlagen (SoL) har fortsatt.

1.4 *Funktionsnedsättning*

- Samverkan med familjeavdelningen för barn och ungdomar med funktionsnedsättning har fortsatt.
- LSS-handläggarna har haft fortsatt fokus på barnperspektivet och gått kurser i alternativa kommunikationssätt.

- LSS-gruppen har fortsatt med LEAN möten varje måndag och gått igenom förbättringslistan och följt upp gjorda uppföljningar och begärda/inkomna genomförandeplaner.
- Arbetet med att implementera ”Individens behov i centrum” (IBIC), ett behovsriktat och systematiskt arbetssätt riktat mot vuxna personer oavsett ålder eller funktionsnedsättning utifrån lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har fortsatt.
- Arbetet med digitalisering inom LSS har fortsatt och det är nu möjligt att via e-ansökan på kommunens hemsida ansöka om LSS-insatser.
- Den nya modellen för handläggning av insatsen personlig assistans har implementerats. Handläggare med specialistkompetens deltar vid alla omprövningar av insatser.
- De omfattande och komplexa behoven hos vissa barn, ungdomar och unga vuxna ökar och deras behov kan inte enbart lösas med LSS insatser.

3 Prognos med ekonomiskt utfall för helåret

3.1 Prognos drift

(tkr)	Budget			Prognos helår			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Nämnd o socialkontor	470	16 270	15 800	470	16 770	16 300	0	-500	-500
Individ o familjeomsorg	59 200	120 800	61 600	59 250	125 100	65 850	50	-4 300	-4 250
Socialpsykiatri	1 150	16 950	15 800	1 150	16 950	15 800	0	0	0
Äldreomsorg	45 755	423 755	378 000	50 455	424 805	374 350	4 700	-1 050	3 650
Funktionsnedsättning	8 350	157 050	148 700	9 715	159 315	149 600	1 365	-2 265	-900
Totalt	114 925	734 825	619 900	121 040	742 940	621 900	6 115	-8 115	-2 000

För helåret prognostiseras en avvikelse mot budget på -2,0 mnkr. Prognosen bygger på faktiska volymer hittills under året samt den bedömning av framtida volymer som kan göras med utgångspunkt från nuläget. Kostnader kan komma att förändras om behovet av insatser/tjänster ökar eller minskar.

De största budgetavvikelserna som prognostiseras är följande:

Hemtjänst inkl. natt	+ 4,5 mnkr
Personalkostnader inom individ och familjeomsorg	-3,5 mnkr
Turbundna resor	-0,7 mnkr

Individ- och familjeomsorg

Svårigheter att rekrytera socialsekreterare har inneburit att inhyrd personal anlitas till höga kostnader samt att nyanställningar under en längre tid medfört löneglidning. Prognosen pekar mot ett underskott på 3,5 mnkr.

Behovet av Tak över huvudet ökar. 2016 hade totalt 31 hushåll tak överhuvudet till en kostnad av 3,3 mnkr och under 2017 hade totalt 32 hushåll samma insats till en kostnad av 3,8 mnkr. Kostnaderna för kvartal 1 är 1 mnkr för sammanlagt 20 hushåll. Prognosen beräknas till drygt 4 mnkr, vilket ger ett underskott på 0,4 mnkr.

Flyktingverksamhet

Det råder osäkerhet kring prognosen för flyktingmottagande, både vad gäller ensamkommande barn och nyanlända (familjer och vuxna som fått uppehållstillstånd).

Hur stora intäkterna för nyanlända blir under respektive år under budget- och planperioden beror på när under året den nyanlände kommer till Danderyd. Statsbidraget börjar betalas ut från och med månaden efter anvisningsmånaden. Statsbidraget betalas ut under två år. Socialkontoret följer utvecklingen för att bättre kunna förutse de ekonomiska konsekvenserna av ersättningsystemet.

Fler ärenden och ökade kostnader för försörjningsstöd:

Försörjningsstöd	2017	2018 kvartal 1	Prognos 2018	Budget 2018	Budget- avvikelse
<i>Försörjningsstöd</i>					
Kostnad, tkr	6 895	1 733	6 930	6 700	-230
Genomsnittligt antal hushåll	56	60			
<i>Försörjningsstöd Etablering</i>					
Kostnad, tkr	4 438	2 032	8 129	5 000	-3 129
Genomsnittligt antal hushåll	34	50			

Försörjningsstödet för Etablering har sedan oktober 2017 ökat kraftigt och 2018 prognostiseras ett underskott med 3,1 mnkr. Statsbidraget ska täcka de kostnaderna, förutom för den del som avser kompletterande försörjningsstöd.

För ensamkommande barn pågår bl a en omstrukturering av Sättraängsvägens HVB- boende för att anpassa boendet efter behov och förväntat antal barn. Omförhandling av plats- och dygnskostnader pågår.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatrin prognostiseras i stort sett i överensstämmelse med budget.

Äldreomsorg

För äldreomsorgen totalt prognostiseras en budgetavvikelse på + 3,7 mnkr. Antalet beviljade och utförda timmar fortsätter att minska. Förklaringar till minskningen är den nya och samlade organisationen för larmutryckningar inom trygghetslarmet och nattpatrull och att biståndsbesluten följs upp och hålls aktuella på ett bättre sätt än tidigare. Minskad kö under första kvartalet till vård- och omsorgsboende bedöms också påverka behovet av hemtjänst då antal personer som fått hjälp i hemmet minskade något under första kvartalet.

Planering pågår att utöka dagverksamheten med start under senhösten.

Funktionsnedsättning

Tillskottet till budgeten 2018 innebär i stort sett att den är i balans.

De tre barnboendena beräknas bli 0,6 mnkr dyrare än budgeterat medan antalet ledsagare/avlösare minskar och kostnaderna beräknas bli 0,7 mnkr lägre än budget.

Turbundna resor kostar betydligt mer efter senaste upphandlingen. Underskottet uppgår till 0,7 mnkr. Kontoret kommer att se över samtliga verksamheters resekostnader.

Flera ansökningar har inkommit som avser nya brukare, både barn och vuxna. Utredningar pågår och de kan innebära nya kostnader framöver.

Totalt prognostiseras en avvikelse mot budget på -0,9 mnkr.

Nämnd, stab och gemensamma kostnader

De gemensamma kostnaderna överskrids med 0,5 mnkr.

3.2 Prognos investeringar

Projekt (tkr)	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
Inköp av inventarier	0	0,2	0,2	0,0
Totalt	0	0,2	0,2	0,0

Några investeringar har ännu inte aktualiserats. Prognos enligt budget.